

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Ε ΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 11-10-2011

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6726/11-10-2011

Α Π Ο Φ Α Σ Η 115/2011

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας εδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος, στην έδρα της, τη 20/09/2011 και ώρα 10:00, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, Γρηγόρης Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος. Εξάλλου, δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος, αν και κλήθηκαν νομίμως εγγράφως, τα τακτικά μέλη της Αρχής Αν. Πράσσοι, Αν. – Ιωάν. Μεταξάς, και ημ. Μπριόλας οι οποίοι αντικαταστάθηκαν αντίστοιχα από τα προαναφερόμενα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής. Στη συνεδρίαση παρέστη, με εντολή του Προέδρου, ο ημήτρης Ζωγραφόπουλος, δικηγόρος (Ν) – νομικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα ακόλουθα:

Υποβλήθηκε στην Αρχή η υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7225/30-11-2010 αίτηση του αιτούντος τρίτου Α, ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης με έδρα τους Αγίους Αναργύρους Αττικής, με την οποία ο αιτών ζητεί από την Αρχή όπως χορηγήσει στην

αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕ την απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 για την Προστασία του από ου από την επεξεργασία δεδο ένων προσωπικού χαρακτήρα άδεια, προκειμένου η υπηρεσία αυτή να διαβιβάσει στον ίδιο πληροφορίες σχετικά με την ενδεχόμενη κατάσταση ανεργίας, κατά συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, των: (1), (2), (3), (4), (5) και (6)

Μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε την πρόταση του εισηγητή και του βοηθού εισηγητή, ο οποίος στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

Η Αρχή,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997, εναρμονιζόμενη, ιδίως, με τις διατάξεις των άρθρων 9Α, 25 παρ. 1 και 28 του Συν/τος, 8 και 7 του Χάρτη Θεμελιωδών καιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6 της Οδηγίας 95/46/ΕΕ, ρητά ορίζει ότι: «*Τα δεδο ένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νό ι ης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θε ιτό και νό ι ο για καθορισ ένους, σαφείς και νό ι ους σκοπούς και να υφίστανται θε ιτή και νό ι η επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας. (...)*».

2. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του Ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του Ν. 2472/1997. Συγκεκριμένα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν «*η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννο ου συ φέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδο ένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει*

προφανώς των δικαιωμάτων και συφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν τίθονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών», στη δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν κοινωνική πρόνοια, όταν «η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δηλοσιτοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου».

3. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Συνακόλουθα, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα, πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας. Ειδικότερα δε για τα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα, όπως και εκείνα που αφορούν την υγεία, η επεξεργασία επιτρέπεται, όπως λέχθηκε ανωτέρω, όταν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου. Η προϋπόθεση αυτή ισχύει, όπως έχει κρίνει η Αρχή, κατά μείζονα λόγο και για τα απλά δεδομένα (βλ. ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 27/2001, 75/2001 και πρόσφατες 92/2011 και 111/2011).

4. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του Ν. 2472/1997 ρητά ορίζει ότι «*εάν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς*».

5. Επειδή, στην υπό κρίση υπόθεση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα: Με την υπ' αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7225/30-11-2010 αίτησή του, ο αιτών τρίτος Α, ιδιοκτήτης ατομικής επιχείρησης με έδρα τους Αγίους Αναργύρους Αττικής, ζητεί από την Αρχή όπως χορηγήσει στην αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕ την απαιτούμενη από τις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997 άδεια, προκειμένου η υπηρεσία αυτή να διαβιβάσει στον ίδιο πληροφορίες σχετικά με την ενδεχόμενη κατάσταση ανεργίας, κατά συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, των: (1), (2), (3), (4), (5) και (6), Στην ως άνω αίτησή του, ο αιτών αναφέρει ότι οι προαναφερόμενοι προέβησαν σε καταγγελίες σε βάρος του στο Σώμα Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) (Τμήμα Κοινωνικής

Επιθεώρησης Αγίων Αναργύρων) και στο ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (Υποκατάστημα Αγίων Αναργύρων), στις οποίες υποστήριξαν ότι εργάστηκαν στην ατομική επιχείρηση του αιτούντος για χρονικά διαστήματα, που υπερβαίνουν – κατά τους ισχυρισμούς του αιτούντος – τα πραγματικά χρονικά διαστήματα απασχόλησής τους. Επί των καταγγελιών αυτών εκδόθηκε από την αρμόδια υπηρεσία του ΣΕΠΕ ελτίο Εργατικής Διαφοράς, όπου αναφέρεται ότι *«επειδή εταξύ των ερών προέκυψε πλήρης διάσταση ισχυρισμών, η οποία κατάστησε ανέφικτη την επίλυση της διαφοράς, η Υπηρεσία θεωρεί αρμόδια να αποφανθούν δια αρτύρων και αποδείξεων είναι τα Δικαστήρια»*. Επίσης, η εν λόγω υπηρεσία επιφυλάχθηκε να διαβιβάσει σχετικές μηνυτήριες αναφορές προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα, εφόσον οι προαναφερόμενοι εργαζόμενοι δηλώσουν ότι επιθυμούν να κριθεί η υπόθεσή τους από τα ποινικά δικαστήρια και καταθέσουν στην ίδια υπηρεσία υπεύθυνες δηλώσεις, στις οποίες θα προσδιορίζονται τα οφειλόμενα ποσά, που αφορούν τις άδειες, τα επιδόματα αδειάς, τα δώρα εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα.

Στη συνέχεια, ο τρίτος αιτών ζήτησε, στη βάση σχετικών εισαγγελικών παραγγελιών της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών, από την αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕ να του διαβιβάσει τις ζητηθείσες από τον ίδιο πληροφορίες σχετικά με την ενδεχόμενη κατάσταση ανεργίας, κατά συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα, των προαναφερομένων προσώπων. Ωστόσο, η αρμόδια υπηρεσία του ΟΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, παρέλειψε να ζητήσει από την Αρχή την παροχή αδειάς, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του Ν. 2472/1997, για την ως άνω ζητηθείσα από τον τρίτο αιτούντα επεξεργασία (διαβίβαση) των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προαναφερομένων προσώπων.

6. Επειδή, οι ως άνω ζητηθείσες από την αιτούντα τρίτο Α πληροφορίες των προαναφερομένων προσώπων συνιστούν, όπως παγίως κρίνει η Αρχή, ευαίσθητα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των υποκειμένων τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 στοιχ. (β΄) του Ν. 2472/1997, καθόσον τα στοιχεία αυτά αφορούν στην ιδιότητα των προσώπων αυτών ως ανέργων ή / και δικαιούχων επιδόματος κοινωνικής πρόνοιας από τον ΟΑΕ και είναι, συνεπώς, σχετικά με την κοινωνική πρόνοια (Βλ., ιδίως, τις αποφάσεις της Αρχής 34/2007, 1/2009, 2/2009, 10/2009, 37/2009, 87/2009, 2/2010, 45/2011, 47/2011, 56/2011, 79/2011, 80/2011 και 110/2011).

7. Επειδή, όταν ζητείται, με αίτηση που κατατίθεται στον εισαγγελέα, η χορήγηση στον αιτούντα τρίτο ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ο

αρμόδιος εισαγγελέας διαβιβάζει τη σχετική αίτηση προς τη ιοίκηση, με τη σημείωση ότι αυτή πρέπει να λάβει την άδεια της Αρχής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 7 παρ. 2 του ν. 2472/1997. (Γνμδ. Αρχής 3/2003, 3/2009 και πολλές άλλες αποφάσεις, βλ. ενδεικτικά πρόσφατες 78/2011 και 111/2011). Την έννοια δε αυτή έχει, έστω και αν δεν το αναφέρει ρητώς, το έγγραφο του Εισαγγελέως προς το υπεύθυνο επεξεργασίας με το οποίο διαβιβάζεται αίτηση του τρίτου για χορήγηση ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων και καλείται να προβεί *«στην κατά νόο εκτίηση των διαλαβανοών σ' αυτήν και τις εντεύθεν επιβαλλόμενες ενέργειες»*. Αν όμως με το έγγραφο του εισαγγελέως παραγγέλλεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας να προβεί σε επεξεργασία και τη διαβίβαση των αιτουμένων ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων η παραγγελία αυτή δεν δεσμεύει τον υπεύθυνο, ο οποίος και οφείλει να ζητήσει την άδεια της Αρχής. Νομίμως λοιπόν, σε κάθε περίπτωση, ο ΟΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, ζητεί την άδεια της Αρχής.

8. Επειδή, ο σκοπός επεξεργασίας, τον οποίο προβάλλει ο αιτών τρίτος Α για την επεξεργασία των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προαναφερομένων προσώπων συνίσταται στην ανάγκη αναγνώρισης, άσκησης και υπεράσπισης των νομίμων δικαιωμάτων του ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων και διοικητικών αρχών και, υπό την έννοια αυτή καταρχήν ερείδεται στις προαναφερόμενες διατάξεις των άρθρων 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') και 4 παρ. 1 στοιχ. (α') του Ν. 2472/1997.

Ωστόσο, από τα στοιχεία του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης προκύπτει ότι η ως άνω ζητηθείσα από τον αιτούντα τρίτο Α διαβίβαση των επίμαχων ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των προαναφερομένων προσώπων συνιστά δυσανάλογο μέτρο σε σχέση με τον προβαλλόμενο από τον ίδιο σκοπό επεξεργασίας και, συνεπώς, δεν συνάδει με τις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 στοιχ. (β') του Ν. 2472/1997, καθόσον δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία η χορήγηση στον τρίτο αιτούντα από τον ΟΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, βεβαίωσης για την ενδεχόμενη εγγραφή των προαναφερομένων προσώπων στα μητρώα του ΟΑΕ ως ανέργων κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα. Και τούτο, διότι η εγγραφή ενός προσώπου ως ανέργου στα σχετικά μητρώα του ΟΑΕ ούτε δύναται να αποκλείσει την ύπαρξη συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών που να τον συνδέει με συγκεκριμένο εργοδότη ούτε επιδρά στο κύρος της εν λόγω σύμβασης εργασίας, αλλά δύναται μόνο να επισύρει – ενδεχομένως – διοικητικές ή άλλες κυρώσεις σε βάρος του εν λόγω προσώπου, εφόσον συνεχίσει να λαμβάνει από τον ΟΑΕ

κοινωνικές παροχές ως άνεργος, ενώ στην πραγματικότητα εργάζεται και λαμβάνει μισθό ως αντιπαροχή της εργασίας του (Βλ. και τις αποφάσεις της Αρχής 1/2009, 87/2009, 2/2010, 45/2011, 47/2011, 56/2011, 79/2011, 80/2011 και 110/2011). Η εγγραφή ενός προσώπου ως άνεργου στα σχετικά μητρώα του ΟΑΕ μπορεί να είναι πρόσφορο μέσο για την απόδειξη της ύπαρξης ή ανυπαρξίας συμβάσεως εξαρτημένης εργασίας ή ανεξαρτήτων υπηρεσιών μεταξύ του αιτούντος τρίτου και του υποκειμένου των δεδομένων, μόνο στις περιπτώσεις που ο τρίτος ή το υποκείμενο των δεδομένων υποστηρίζουν ότι η εγγραφή του υποκειμένου ως άνεργου στα σχετικά μητρώα του ΟΑΕ συνιστά προϋπόθεση της πρόσληψής του από το φερόμενο ως εργοδότη του, όπως όταν η πρόσληψη αυτή διενεργήθηκε στο πλαίσιο εκτέλεσης ειδικού προγράμματος του ΟΑΕ για την απασχόληση συγκεκριμένων κατηγοριών ανέργων (Βλ. απόφαση της Αρχής 2/2010). εν προκύπτει, όμως, από τα στοιχεία του φακέλου ότι η τελευταία αυτή περίπτωση συντρέχει στην υπό κρίση υπόθεση.

Με βάση τα προαναφερόμενα, ο ΟΑΕ, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, δεν νομιμοποιείται να διαβιβάσει στον αιτούντα τρίτο Α τις ως άνω ζητηθείσες από τον αιτούντα τρίτο πληροφορίες για την ενδεχόμενη εγγραφή στα μητρώα ανέργων των προαναφερομένων προσώπων κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή,

Αποφάινεται ότι η διαβίβαση από τον ΟΑΕ, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, στον αιτούντα τρίτο Α πληροφοριών σχετικά με την ενδεχόμενη λήψη επιδόματος ανεργίας από τους (1), (2), (3), (4), (5) και (6), κατά τα επίμαχα χρονικά διαστήματα, αντιβαίνει, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, στις διατάξεις του άρθρου 4 παρ. 1 του Ν. 2472/1997 και, συνεπώς, δεν παρέχει τη ζητηθείσα από τον αιτούντα τρίτο άδεια επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου